11 ශ්‍රේණිය

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය - 111 පත්‍රය

<u>පිළිතුරු</u>

1.

i) (අ) 14 වන සියවසේ

(ආ) කාව්‍යශේඛරය, ගුත්තිල කාව්‍යය, සඳකිඳුරුදාවත, කුසජාතක කාව්‍ය, දහම් සොඬදා කව, කව්මිණි මල්දම

ii) (අ) තුටන් වඩන සුර අඟනෝ බැස සිට
පටන් ගත්තු නව සියයක් නැටුමට

(ආ) ප්‍රථමයෙන්, අධිෂ්ඨාන

iii) (අ) සවන පරාක්‍රමබාහු

(ආ) කැරගල වනරතන හිමියන්ට

iv) (අ) ධම්මපදට්ඨ කථාව

(ආ) දඹදෙණි

v) (අ) දෙවෙනි අංකය

(ආ) පිං ඇති සරසවි වරමක් දෙන්නේ

vi) (අ) මහගමසේකර

(ආ) කුණ්ඩලකේශී, සද්දන්ත, හංස ගීතය

vii) (අ) හත් වැනි පරිච්ඡේදයේ

(ආ) පොළොන්නරු යුගය

viii) (අ) රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ මහතා

(ආ) කේ.ජයතිලක මහතා

ix) (අ) කථකයාගේ පියා / පටබැඳිගේ හේරත්

(ආ) වැසිකිළියක්

x) (අ) කාව්‍යාදර්ශ

(ආ) දණ්ඩින් **(ලකුණු 2×10 = 20)**

2.

i) (අ) අලුත් ම මෝස්තරේ

(ආ) ලොයිසල් මහත්මිය තමාට කන කර ආභරණ නැති බැවින් තමා පාටියට නොගියොත් වඩා හොඳ බව ලොයිසල් මහතාට දැන්වූ අවස්ථාව

ii) මාමා ළඟට ගොස් තමන් දක්ෂ නිසා ඔහු දන්නා නිසා

(අ) ශිල්ප ඉගෙන පසුම්බි ඇදීම අත් හැර රට සැම තැනම ශිල්ප පෙන්වමින් ඇවිදින්නෝ

(ආ) තම භාර්යාවගේ අවමන්වලට ලක්වූ සිටු පුත්‍රයා ඇගේ මාන්නයට හේතුව ශිල්ප ඉගෙනීම බව දැන තමා ද එම ශිල්පය මාමණ්ඩියගෙන් ඉගෙන නැටුම් දක්වමින් යන අවස්ථාව

iii) (අ) කුන්ත, පියාසර කරන්න/යාත්‍රා කරන්න.

(ආ) දහසකට අධික දිලිසෙන දුනු, කුන්ත, කඩු දරාගත් සෙබළු මෙම ස්ථානයේ ආරක්ෂක කටයුතු වල නිරත වී සිටිති. මලින් පිරීගිය ගස්වලින් ගැවසුනු වනයකි.

iv) (අ) උපමාව - සුර සෙනඟට පැන වූ සර'සුන්

උපමේය - සංචාරය අතහැර (ගමන් අතහැර)
පියාපත් විදහා ගත් කුරුල්ලන්

(ආ) විශිෂ්ඨ වූ වීණා නාදය අසමින් සිත සතුටින්, ගමන් හැර දමා, පියාපත් විදහමින් පක්ෂීන් නගරයේ අහස වසාගෙන සිටියා වූ ආකාරය කුමක් වැනි දැයි කියතොත්, දිව්‍ය සමූහයට දිව්‍යාසන පැන වූ වැන්න.

v) (අ) එල්ලෙන
වන කෙසෙල්/ මල් කෙසෙල්

(ආ) අනුප්‍රාසය, එළි සමය,

(ලකුණු 4×5 = 20)

3. අනුප්‍රාසාත්මක බස

මැසි මත්තේ මැසි

ඒ දෙය මේ දෙය

කිය කියා

ඇදි ඇදී

සී සැරීලා

හාව හාව ලීලා

- ශ්‍රැති ගෝචර ශෛලියට හා කතාවේ අර්ථ හා ශබ්ද රස ඇති කිරීමට දායක වී ඇති බව දක්වා තිබිය යුතුයි.

<u>සංවාදශීලී භාෂා භාවිතය</u>
" මේ හැම මා අරහයා කියවූ දැ? "
" එසේ ය අනිත් කාට කියම් ද? "
"තොප නිසා විද්දත් වූවා මදින් නපුරුත් ඇසුව මනා ද? පලා යෙමි. "
" තොප ගිය මැන, හුන මැනව "
" මුන් වහන්සේ සිනාවක් සී සේක "
" එසේ සැටිය "

- කතාවේ ජීවගුණය (නාට්‍යානුසාරී බව නිසා) රැදී ඇත.
- චිත්ත රූප මවයි.
- අවස්ථා නිරූපණය සාර්ථක වී ඇත. රස ඇති කරයි.
- ආදී තොරතුරු සාකච්ඡා කළ යුතු ය.

(ලකුණු 15 යි)

නැතහොත්

<u>සමාජ තොරතුරු</u>

- සමනල කන්දේ මුනි සිරිපා සලකුණ ඇති බව හා සමන් දෙවිඳු සමනල කන්දට අධිපති බව
  සුර ර ද සමන් සමගින් සුරහන එවර ....

- කතරගම දෙවිඳු වෙනුවෙන් තැනූ දේවාලයක් ජයවර්ධනපුරයේ තිබූ බව
  අනේ ලකර කළ පුර අප නරපාය ....
  පෙනේ දකුණු මහසෙන් දෙව්රද පාය ...

- සේනානායක සපු කුමරු යාපනය ජයගත් බව
  බල පිරි සෙන් සහ යාපා පටුන් ගෙන
  බල සේනානායක සපු කුමරු එන

- කයිකාවල මුර කපොල්ලක් බව
  කයිකාවලෙහි දැක සෙබළුන් රැක සිටින....

- කෙළි කවට කමට කැමති තරුණයන්
  කස්තුරි තිලක තැබූ බව, මානෙල් මල් වැල් හිසේ දවටා ගත් බව
  කස්තුරි තිලක සැදි නළලත සුමටාන ....

- ගුරු බැවුල වනගත ප්‍රදේශයක් බව
  ගුරු බැවුලේ යම අවුලේ නොවී කිසි...

<u>ආර්ථික තොරතුරු</u>

- සෞභාග්‍යවත් රාජධානියක් බව
  ගතේ මිණි බැබළි කිරුණෙව් සතපාය....

- මුතු, හක්, පබළුවලින් ගැවසුනා වූ මුහුදක් ඇති බව
  "වෙල ළඟ ගැවැසි මුතු සක් පබළු බබළන"

- රට සහලින් ස්වයංපෝෂිත බව
  රන්වන් කරල් ගෙන එන ගිරවුන් අතින

(ලකුණු 15 යි)

4.

<u>අතීත ශ්‍රී විභූතිය</u>

- දහසක් වැව් බැඳි යෝධ මිනිස් කැල ......
- මා ගත වෙහෙසට ආදරයෙන් දිය ....
- දෙදහස් පන්සිය වසරක් තිස්සේ ....

<u>ශ්‍රමාභිමානය</u>

- දැතේ කරගැට සිඹ සනසන්නට.....
- ණය නැති බිය නැති නිවහල් යුගයක....
- ඒ ගත වෙහෙසට සතුටක් වෙයි මම .....
- ඔබ හට ලෝභය ඉදිකර දී මිස ....
  නිදසුන යොදා ගනිමින් අදහස් දක්වා තිබිය යුතු යි.

නැතහොත්

<u>ගැමි බස් වහර</u>

"තෝ හොර අලිය වගේ මෙතන කකා ඉන්නව"
අතක් පයක් නොහොල්ලන එවුන්ට නැම්ම හදල දෙන්න ඉන්නෙ
අයිසේ, අයියේ, පොලිස්කාරයෙක්
කක්කුස්සි නැති හැමෝටම නඩු දානවලු
කුණු ඉස්පැට්ටර නිකෝනිස් කාරයගෙ ගෙදෙට්ට ....

<u>අවස්ථා නිරූපණය</u>

- කුණු ඉන්ස්පැට්ටර ගැමියන් හමුවී කතා කිරීම.
- ගැමියන් ඉන්ස්පැට්ටර කියූ දේවල් විවේචනය කිරීම.
- ගමේ වැසිකිලි සෑදීම.
- ගැමියන් වැසිකිලි භාවිත කළ ආකාරය හා ඔවුන්ගේ ආකල්ප.
- (වෙනත් සුදුසු නිදසුන් යොදා ගන්න)

. **(ලකුණු 15 යි)**

5. වැසි සමයේ සුන්දරත්වය
   - ඔයේ වතුර පිරී තිබීම හා වතුර දැල මත ගැටී හඩ නැගීම - ඔය දැල දොඩමලු ය. ....
   - ඔයේ ජලය මත කෙකටිය පිපී තිබීම - කෙකටිය පඳුරු සුදු මල් පොකුර වඩාගෙන ..
   - ඔයේ ජලය කුඹුක් අතු දක්වා ඉහළ යාම නිසා අතු ජලයේ ගෑවීම
කුඹුක් අතු වතුර අත ගගා නැමිලා දියට
   - මාළු රංචු සතුටින් පිහිනීම
   - ඔය මත රතු, සුදු, නෙළුම්, මානෙල් පිපී තිබීම
   - තඹර පෙති අතර ..හෙල් මැලි රේණු වැසි වඩන...
   - වන පෙත කොළ පාටින් දිස්වීම - රමණීය වන පෙතේ ....
   - දේදුනු පායා තිබීම

(ලකුණු 10 යි)

6. <u>දුඃඛිත ජන ජීවිතය</u>

- කැලෑ බද ගමක ගැහැනියකට විශේෂයෙන් වැන්දඹු ගැහැනියකට අවුරුදු පනහ ලොකු වයසකි.
- ඇගේ සම ඇටයට ඇලී රැලි වැටී ගියේය.
- ළැම වියැළී ගොසිනි.
- කර්ලිනාහාමිගේ වයස අසූවට වඩා අනූවට කිට්ටු ද....
- ... ගම්මුන්ගෙන් ලැබුණු තවත් ධාන්‍ය ඇට ටිකකුත් ....
- නෑ අයිය, සතයක්වත් නෑ අපි බොහොම දුප්පත් මිනිස්සු ....

(ලකුණු 10 යි)

7. <u>උපදේශ</u>

- යුතුකම් ඉටු කිරීම - නිදහස මහ මුහුදක් වේ ....
- කරදර සිනාවෙන් ඉවසීම - කරදර දහසක් හමුවේ ...
- රට, ආගම ජීවිතයේ කොටස් සේ සිතා කටයුතු කිරීම - තමන් ලැබූ දිවි පෙවෙතේ ...
- ජාතිය ආගම රැකීම - ජාතිය රන් විමනක් වේ.
- නින්දා ඉවසීම - ඉටු කොට කළ යුතු යුතුකම් ...
- නැති බැරිකම් ඉවතලා දස්කම් දැක්වීම - කාටත් හිමි පොදු දේ නම් ....
- මිත්‍රත්වයට ගරු කොට මිතුරුවීම
මිතුරු කමින් පෙරට එතොත්
- මෘදු හදවතක් ඇති කර ගැනීම
'සිනිඳු මොලොක් බව මලෙහි'.....

(ලකුණු 10 යි)